

# Årsredovisning 2018 Socialnämnden Tertial 3 2018



# Innehållsförteckning

| ı | Verk      | rsamhetens uppdrag   | 3  |
|---|-----------|--|----|
| 2 | Hän       | t i verksamheten 2018  | 4  |
| 3 | Målı      | ıppfyllelse under 2018   | 5  |
|   | Bästa utv | veckling för alla  | 6  |
|   | proble    | aborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälþ innan<br>emen blir för stora. Den som behöver hjälþ får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av<br>ängligt stöd | 6  |
|   | 3.1       | Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka  | 8  |
|   |           | abor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar<br>bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla   | 8  |
|   | 3.2       | Stark och balanserad tillväxt  | 9  |
|   |           | och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med<br>mhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem                                  | 9  |
|   | 3.3       | Maximalt värde för skattepengarna  | 11 |
|   |           | abor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög<br>glighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling                          | 11 |
| 4 | Red       | ovisning av särskilda uppdrag  | 12 |
| 5 | Ekor      | nomiskt resultat   | 13 |
| 5 | Inve      | steringar  | 16 |
| 7 | Siuk      | frånvaro   | 17 |

# I Verksamhetens uppdrag

Människor som behöver stöd och hjälp på grund av funktionsnedsättning eller sociala problem ska få stöd att förbättra sin livssituation. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden.

#### 2 Hänt i verksamheten 2018

#### Barn som utsätts för våld har fått bättre stöd

Familjer där barnet har varit på polisförhör på grund av misstanke om att barnet har varit utsatt för våld i hemmet erbjuds omedelbart stöd och uppföljning. Två familjebehandlare besöker familjen i hemmet samma dag som förhör skett och möter upp barn respektive föräldrar med krissamtal. Samtliga som erbjudits hjälp har tagit emot det och föräldrarna har varit nöjda med insatsen och uppskattat stödet.

### Kunder involveras i utvecklingen av välfärdsinsatser

Nya arbetssätt har införts för att ta tillvara kunders erfarenheter, tillgångar och kompetens för att utveckla verksamheten. Omsorgsenheten har med stöd av SKL:s innovations- och tjänstedesignsprogram involverat personer som har psykiska funktionshinder för att göra behovsanalyser och utveckla insatser som bättre svarar emot målgruppens behov. Genom att ta tillvara kunders erfarenheter och idéer kan vi nå högre kvalitet, träffsäkerhet och ett bättre slutresultat. Våra kunder ska vara aktiva medskapare och ges större inflytande och ansvar.

# Samverkansteam ett lyckat projekt som fortsatt under 2018

Nacka deltog mellan åren 2014-2017 i ett projekt som en av fem pilotkommuner. Projektet drevs av Stiftelsen Allmänna Barnhuset och riktade sig till barn i vårdnadstvister och där det fanns behov av stöd för att minska konflikterna mellan föräldrar. Fokus har legat på att komma in tidigt, innan konflikten eskalerat. Att förstärka barnets delaktighet har varit prioriterat. Ett tvärprofessionellt team bestående av familjebehandlare och familjerättssekreterare har arbetat med att minska konfliktnivån i familjerna. Projektet har utvärderats under 2018 av två forskarteam och visar på positiva effekter för de barn och föräldrar som fått stödet. Under 2018 fortsatte verksamheten i viss omfattning med befintliga resurser. Även under 2019 kommer verksamheten att erbjuda stöd.

# 3 Måluppfyllelse under 2018

## Sammanfattning

Antalet familjer som söker och får råd och stöd ökar. Sammanlagt var 791 familjer aktuella under 2018 att jämföra med 247 familjer 2014 innan de öppna mottagningarna startade 2015 respektive 2017. Flera aktiviteter har pågått för att förändra arbetssätten så att barnen kan vara mer delaktiga, till exempel workshops i samarbete med föreningen Maskrosbarn och framtagandet av en webbplattform "Prata med barnet.nu" i samarbete med Huddinge kommun och FoU Södertörn (södertörnkommunernas forsknings och utvecklingsenhet). Den årliga rättssäkerhetsgranskningen barn med funktionsnedsättning varit mer delaktiga än i tidigare granskningar. Andelen genomförandeplaner där det framgår att barn och unga är delaktiga i utformningen av insatsen är för låg, åtgärder för att förbättra det kommer att pågå under 2019.

För närvarande är det svårt att tillgodose behovet av LSS-bostäder inom kommunens gränser, men om den antagna planen följs bedöms behovet vara täckt fram till 2030. En annan målgrupp som har svårt att hitta boende är kvinnor som utsatts för våld i en nära relation vilket leder till längre placeringstider i skyddat boende.

Flera projekt har pågått under 2018 för att förenkla, effektivisera och digitalisera för kunder och i ärendehandläggningen. Medborgare kan nu göra en barnavårdsanmälan som en e-tjänst eller ansöka om bostadsanpassningsbidrag genom Mina sidor. De kan också få en SMS-påminnelse före ett besök. Kontaktfamiljer och kontaktpersoner kan ansöka om uppdrag digitalt. Digitala ordförandebeslut har införts för ärenden som rör lagen om vård av unga och lagen om vård av missbrukare. Ett digitalt ledningssystem för kvalitet infördes för att stärka det systematiska förbättringsarbetet och bidra till en effektiv och rättssäker verksamhet.

### **Statsbidrag**

Statsbidraget för habiliteringsersättning har betalats ut till deltagarna i daglig verksamhet. det rekvirerade beloppet blev högre än Nackas ursprungliga beslut eftersom Nacka fick ta del av kommunens andel av statsbidraget som andra kommuner avstod från att rekvirera.

| Projektnummer | Projektnummer Projekt                                  |           | Utfall (kr) 2018 |
|---------------|--|-----------|------------------|
| 26101339      | Statsbidrag habiliteringsersättning                    | 6 848 512 | 5 097 756        |
| 26101409      | 26101409 Bemanning barn o ungdomsvård 2018             |           | 1 059 521        |
| 26101451      | Stimulansmedel 2018 Psykisk hälsa                      | 3 499 503 | 3 499 503        |
| 26101573      | Statsbidrag 2018 för arbete mot våld i nära relationer | 312 329   | 312 329          |
| 26101604      | Statsbidrag 2018 insatser BoU med psykisk ohälsa       | 294 311   | 294 311          |

# Bästa utveckling för alla

Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.



#### Kommentar

# Fler söker hjälp i tidigt skede

Fler medborgare söker och nås av tidiga insatser och erbjuds hjälp innan problemen blivit för stora. Antalet familjer som söker individuellt råd och stöd ökar stadigt. Under 2014 fanns enbart Familjemottagningen som tog emot 247 familjer. Under 2015 tillkom Horisonten och under 2017 startade även Bryggan. Under 2018 har Familjemottagningen tagit emot 499, Horisonten 216 och Bryggan 63, sammanlagt 791 familjer.

Under hösten inleddes ett projekt för att utveckla Föräldrastöd Online. Föräldrar kommer att erbjudas familjesamtal online och kommer själva att kunna boka tider som passar via webben. Tjänsten lanseras i början av 2019 och syftar till att öka tillgängligheten och kunna erbjuda fler föräldrar stöd.

#### Kunder med funktionsnedsättning är nöjda med sina insatser

Gruppbostäderna i Nacka har ett förbättrat resultat inom alla områden jämfört med 2017. På frågan om brukaren får den hjälp hen vill ha så har resultatet förbättrats jämfört med 2017. Då upplevde 67 procent att hen får den hjälp man vill ha, jämfört med 2018 då resultatet var 77 procent. Jämfört med jämförelsekommunerna har Nacka ett bra resultat. 72 procent uppger att alla i personalen pratar med brukaren så att hen förstår, en tydlig ökning jämfört med 2017 då resultatet var 60 procent. Nacka var en av de kommunerna som hade bäst resultat jämfört med jämförelsekommunerna. 82 procent upplever att man känner sig trygg med all personal vilket är en förbättring från 2017 då resultatet var 68 procent. Nacka hade ett liknande resultat jämfört med jämförelsekommunerna. Resultatet har förbättrats, dock bör det finnas ett särskilt fokus på att brukaren får den hjälp hen vill ha och att personalen pratar med brukaren så att hen förstår.

De som bor i servicebostad är också nöjda med sin insats. De allra flesta, 81 procent uppger att de får den hjälp de behöver liksom att personalen bryr sig om dem och att man själv får bestämma saker som är viktiga för kunden. Majoriteten av de boende uppger att de trivs med boendepersonalen och att alla i personalen pratar så att hen förstår, vilket är en tydlig ökning jämfört med 2017. Resultatet av undersökningen för de med daglig verksamhet visar på mer nöjda brukare. Hela 92 procent av de med daglig verksamhet svarar att de trivs med sin dagliga verksamhet. De allra flesta uppger att de får den hjälp de vill ha i den dagliga verksamheten och anser att personalen bryr sig. 83 procent upplever också att det de gör på den dagliga verksamheten är viktigt för dem.

#### Delaktiga kunder

För att säkerställa att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina individuella behov och inte utifrån tillgängliga insatser pågår införandet av ett systematiskt behovsinriktat arbetssätt, Individens behov i centrum (IBIC). Metodstödet möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå och kvalitetsjämförelser mellan anordnare. Projektet som rör vuxna personer i behov av stöd för missbruk och psykisk ohälsa är tvåårigt och avslutas 2019.

#### Insatser för att barn ska vara mer delaktiga

Under hösten 2018 har Nacka deltagit i ett projekt för att öka delaktigheten för barn och unga som har kontakt med socialtjänsten. Tillsammans med föreningen Maskrosbarn har två workshops genomförts kring hur barn i socialtjänstens utredningsprocesser kan vara mer delaktiga och om hur digital information kan användas för att öka barns delaktighet och medvetenhet om socialtjänstens arbete.

Tillsammans med Huddinge kommun och FOU, södertörnkommunernas forsknings- och utvecklingsenhet, har Nacka tagit fram en webbplattform "Prata med barn.nu". Metodstödet ska bidra till att öka medarbetarnas kompetens så att de kan genomföra samtal med barn på barn och ungas villkor.

Under 2018 har åtgärder har genomförts för att säkra barn med funktionsnedsättnings delaktighet. Åtgärderna har bidragit till förbättrat resultat i den årliga rättssäkerhetsgranskningen. 70 procent av barnen har träffat sin handläggare i övriga ärenden har handläggaren varit i kontakt med barnet per telefon. Barnets hälsa eller diagnos har uppmärksammats i 100 procent av ärendena. Det fanns löpande journalanteckningar i 100 procent av ärenden. Språket ansågs vara lätt tillgängligt i 97 procent av ärendena. Det fanns genomförandeplaner i 27 procent av ärendena. Arbetet med att säkerställa att det finns genomförandeplaner där barnet ska vara delaktig i utformningen av insatsen kommer att prioriteras under 2019.

|   | Indikatorer   | Utfall<br>2016 | Utfall<br>2017 | Utfall<br>2018 | Mål<br>2018 |                |
|---|---|----------------|----------------|----------------|-------------|----------------|
|   | Andel kunder som utsatts för våld i nära relation och som lever ett liv utan våld efter avslutad insats.              | -              |                | 80 %           | 75 %        | T1<br>T2<br>T3 |
|   | Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.  | -              | 95 %           | 95 %           | 94 %        | T1<br>T2<br>T3 |
| - | (N) Andel barn och unga 13-17 år som är delaktiga i utformningen kring vilken stöd och hjälp de ska få.               |                | 31 %           |                | 80 %        | Т3             |
| • | Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill<br>ha i sin grupp- eller servicebostad | 80%            | 68 %           | 78%            | 80%         | Т3             |
|   | (N) Antal besök i Socialpsykiatrins öppna verksamhet  |                |                | 3 408          | I 800       | T1<br>T2<br>T3 |
| _ | (N) Antal individer som har fått stöd av anhörigstödet  |                |                | 63             |             | T1<br>T2<br>T3 |

**Liv utan våld:** Måluppfyllelsen har ökat under året, men den är fortfarande låg. Under 2019 kommer arbetet kring våldsutövare att utvecklas parallellt med en screening som ska fånga upp våldsproblematiken bättre. Sammantaget bedöms dessa aktiviteter att förbättra resultatet nästa år.

**Föräldrastödsinsatser:** Kunder som deltar i föräldrastödsinsatser är generellt mycket nöjda med den hjälp och de stöd de erbjuds.

**Barns delaktighet:** Andel barn och unga 13-17 år gamla som är delaktiga i utformningen kring vilken stöd och hjälp de ska få. Underlaget är bristfälligt och går inte därför dra några tillförlitliga slutsatser. Barns delaktighet behöver dock avsevärt ökas inom hela processen.

Personer med funktionsnedsättning får hjälp i sitt boende: 78 procent av de boende på gruppbostad upplever att de får den hjälp de vill ha. Det är ett förbättrat resultat jämfört med 2017 då resultatet var 68 procent.

Öppen verksamhet: Den öppna verksamheten för målgruppen med psykisk funktionsnedsättning arbetar för att nå fler i ett tidigt skede. Under slutet av 2017 gjordes en särskild satsning för att nå den yngre målgruppen. Under 2018 har verksamheten för den yngre målgruppen fortsatt att utvecklas. Besökarna är något fler kvinnor än män. Träfflokalerna för den äldre målgruppen når i högre utsträckning män, 67 procent, jämfört med kvinnor, 33 procent. Antalet deltagare i de öppna aktiviteterna når i högre utsträckning kvinnor.

Anhörigstöd: Möjlighet till eget stöd, rådgivning och information från anhörigstöd kan vara en faktor som kan motverka egen psykisk ohälsa hos den anhörige. Anhörigstödet ger möjlighet till eget personligt stöd, föreläsningar, temakvällar och gruppverksamhet med träffar för att dela liknande erfarenheter. Anhörigstödet har under I maj- 31 december 2018 haft samtal med totalt 63 unika individer. Under tertial I har inga siffror redovisats. Under samma period har tre temakvällar samt tre föreläsningar genomförts.

# 3.1 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla



#### Kommentar

#### Svårt att tillgodose behovet av bostäder för vissa målgrupper

Under 2018 har det varit svårt att tillgodose behovet av bostad för personer som har utsatts för våld i en nära relation och deras barn liksom för de som behöver en bostad i en gruppbostad.

Nuvarande utmaning är att det inte byggs tillräckligt många gruppbostäder och att behovet därmed inte kan tillgodoses inom kommunens gränser. En långsiktig plan för att klara behovet av LSS-bostäder har antagits av socialnämnden. Tillgången på LSS-bostäder bedöms vara god fram till år 2030 förutsatt att planen följs. Behoven för målgruppen säkras genom ett nära samarbete med fastighetsprocessen där målgruppens behov prioriteras och vägs in vid planering av nya områden och vid nybyggnation.

Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Boendesituationen för våldsutsatta kvinnor har försvårats. Placeringstider i skyddat boende blir längre än nödvändigt då det inte finns andra boendealternativ att tillgå. I föreskrifterna framgår att stöd och hjälp ska ges i form av lämpligt, tillfälligt boende som motsvarar den våldsutsattas behov av skydd med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen.

I samband med Nacka bygger stad, bevakar nämnden att socialtjänstens behov av bostäder kommer att kunna tillgodoses.

|   | Indikatorer  | Utfall<br>2016 | Utfall<br>2017 | Utfall<br>2018 | Mål<br>2018 |                |
|---|--|----------------|----------------|----------------|-------------|----------------|
|   | Antal barn och unga per som vräks från sin bostad  | 0              | 0              | 0              | 0           | Т3             |
|   | Andel av sociala kontrakt som avslutas och där den boende får en egen bostad.  |                | 3 %            | 42 %           | 5 %         | T1<br>T2<br>T3 |
| • | (N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser |                |                | 77 %           | 85 %        | T1<br>T2<br>T3 |
|   | Antal utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten   |                |                | 79 %           | 60 %        | Т3             |

**Barn och unga som vräks:** Målsättningen är att inga barnfamiljer ska vräkas. Uppföljning görs via Kronofogdemyndigheten varje år i maj månad. För att minska antal vräkningar följer vi rutiner som är utarbetade med målsättning för att förhindra vräkningar.

**Sociala kontrakt som avslutas:** Under 2018 har 24 sociala kontrakt avslutats. 10 av dessa har fått eget boende. Under 2017 intensifierades arbetet med att ge ett mer aktivt stöd under insatstiden så att förutsättningarna att få ett eget boende efter insatstidens slut ökar. Detta arbete har fortsatt under 2018.

Boende enligt LSS inom kommunens gränser: Under 2018 och tidigare har det inte byggts tillräckligt många gruppbostäder och behovet har därför inte kunnat tillgodoses inom kommunens gränser.

**Utförare som erbjuder digitala och resefria möten:** Majoriteten av anordnare och utförare erbjuder möjlighet att kunna genomföra digitala möten, något som både kan möjliggöra tätare uppföljningar och minska resandet.

#### 3.2 Stark och balanserad tillväxt

Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem



#### Kommentar

#### Placerade barns skolgång

När barn är placerade i familjehem är det av yttersta vikt att vården är av god kvalitet. Att barnen når kunskapsmålen är centralt då forskningen visar att barn som klarar skolan har betydligt större möjligheter att leva ett självständigt liv som vuxna. Blivande familjehem utreds noggrant för att få en fördjupad förståelse för vad uppdraget innebär så att de kan stödja barnen på rätt sätt.

Under 2018 har en kartläggning av placerade barns skolgång påbörjats. Av de barn som inte bedöms nå kunskapsmålen i skolan upprättas en handlingsplan för vad som ska göras och av vem för att barnen ska lyckas i skolan.

#### Insatser för att motverka kriminalitet hos ungdomar

För att öka tryggheten i Nacka gjordes 2018 en särskild satsning med avsatta trygghetsmedel. Ett prioriterat område är att motverka kriminalitet hos ungdomar. Ett samverkansforum för skola, socialtjänst, polis och fritidssektorn (SSPF) har utvecklats under hösten. Syftet är identifiera ungdomar 13-18 år i riskzon för kriminalitet och tidigt erbjuda dem insatser från olika håll. SSPF har under året pågått som en pilot i Saltsjö-Boo. I januari 2019 startar SSPF för hela Nacka där Nackas samtliga högstadieskolor deltar.

Trygghetsmedlen används också till sociala insatsgrupper (SIG) som är en samverkansstruktur på individnivå i syfte att samordna redan pågående insatser mellan berörda myndigheter, så att unga i riskzon inte återfaller i allvarlig brottslighet eller utvecklar en kriminell livsstil. Arbetet är i en uppstartsfas i samarbete med polisen och en kartläggning pågår, en pilot med utvalda ungdomar startar i mars 2019.

### Fler flickor med risk- och missbruk får hjälp

MiniMaria erbjuder ett lättillgängligt stöd och antalet besökare ökar. Tendensen i Nacka är att flickors missbruk ökar, både vad gäller narkotika och alkohol, jämfört med utvecklingen länet. Det är angeläget att nå flickor i ett tidigt skede. MiniMaria har under 2018 haft särskilt fokus på att nå fler flickor, vilket gett ett positivt resultat.

#### Få nås av insatser för spelmissbruk

2018 förändrades lagstiftningen och spel om pengar inkluderades som ett kommunalt ansvarsområde i socialtjänstlagen. Beroendemottagningens uppdrag utökades för att kunna möta den nya målgruppens behov. Under året har fem individer fått behandling för spelmissbruk. För att nå fler individer som har problem vad gäller spel om pengar, har verksamheten genomfört två annonskampanjer i lokalpressen. För att säkerställa att frågor om bl.a. spel om pengar ställs inom myndigheten har en intervjumodell utvecklats. Från och med 2019 kommer den som ansöker om hjälp få frågor om missbruk, våld, spel om pengar samt psykisk hälsa.

| Indikatorer   | Utfall<br>2016 | Utfall<br>2017 | Utfall<br>2018 | Mål<br>2018 |                |
|---|----------------|----------------|----------------|-------------|----------------|
| Antal unga i behov av stöd för risk- och missbruk och som får insats av MiniMaria   |                | 232            | 260            | 210         | TI<br>T2<br>T3 |
| Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria                       |                |                | 74 %           | 60 %        | T1<br>T2<br>T3 |
| Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen. |                |                | 71 %           | 70 %        | T1<br>T2<br>T3 |

Antal unga som får hjälp på MiniMaria: Antalet besökare har under 2018 ökat med 12% jämfört med 2017. Andelen flickor ökar, 2018 fick 80 flickor stöd och hjälp (31 procent), jämfört med 2017 då man nådde 58 flickor (25 procent).

De som har ett missbruk och söker hjälp uppnår en positiv förändring: Både de som är aktuella för insats på MiniMaria och på Beroendemottagningen upplever att de nått en positiv förändring efter avslutad insats.

# 3.3 Maximalt värde för skattepengarna

Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.



#### Kommentar

# Digitalisering bidrar till ökad kvalitet och effektivitet

Service och effektivitet gentemot medborgaren har ökat genom att erbjuda möten via skype. Videomöten kan i visa fall ersätta fysiska möten där det bedöms vara lämpligt, exempelvis när möten kan vara svåra att genomföra då medborgare inte har möjlighet att ta sig till stadshuset.

Flera projekt har pågått under 2018 för att förenkla, effektivisera och digitalisera för kunder och i handläggningen. Medborgare har möjlighet att göra orosanmälningar som en e-tjänst sedan sommaren 2018. Genom mina sidor kan medborgare ansöka om bostadsanpassning digitalt. Kontaktfamiljer och kontaktpersoner kan idag ansöka om uppdrag digitalt. Kunder kan idag erbjudas sms-påminnelser inför besök. Digitala ordförandebeslut har införts för ärenden som rör lagen om vård av unga och lagen om vård av missbrukare. Detta har effektiviserat hanteringen av akuta beslut som socialnämnden behöver kunna fatta i dessa fall.

Ett digitalt ledningssystem för kvalitet har införts för att stärka det systematiska förbättringsarbetet och bidra till en effektiv och rättssäker verksamhet.

### Förenklade utredningar leder till snabbare hjälp

Familjer och vuxna i behov av stöd vänder sig till mottagningsgruppen som har infört nya arbetssätt för att bättre möta målgruppernas behov. Under året har 300 förenklade utredningar genomförts som ett led i att möta upp de som är i behov av stöd och hjälp snabbare. En förenklad utredning innebär att utredningen inte är lika omfattande och kan genomföras inom en avsevärt kortare tid. Under året har anmälningar kring barn och ungdomar som far illa ökat med 25 %. Att kunna differentiera utredningar kan delvis möta ökningen av antalet barnavårdsanmälningar.

|   | Indikatorer   | Utfall<br>2016 | Utfall<br>2017 | Utfall<br>2018 | Mål<br>2018 |                |
|---|---|----------------|----------------|----------------|-------------|----------------|
|   | (N) Antal nya välfärdstekniklösningar för målgruppen personer med funktionsnedsättning                                      | 0              | 0              | 0              | 3           | T1<br>T2<br>T3 |
| _ | (N) Andel anordnare/utförare som följts upp och som har en verksamhet av god kvalitet                                       |                |                |                |             | Т3             |
|   | (N) Andel barn 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats                            |                | 86 %           | 81 %           | 75 %        | Т3             |
|   | Andel som upplever att de kan påverka vilken typ av hjälp de får av socialtjänsten i Nacka inom individ och familjeomsorgen |                |                | 75 %           | 75 %        | Т3             |
|   | (N) Andel kunder som har läkemedel, bor på gruppbostad i kommunen och erbjuds årlig läkemedelsgenomgång                     |                |                | 18 %           | 100 %       | T1<br>T2<br>T3 |
|   | (N) Andel gruppboenden i kommunen som utför egenkontroll av hälso-och sjukvårdsdokumentation                                |                |                | 100 %          | 85 %        | T1<br>T2<br>T3 |

**Välfärdstekniklösningar:** Inga nya välfärdstekniklösningar har införts som insats under 2018. Projektet införande av välfärdsteknologi har kantats av motgångar vilket har fördröjt införandet.

**Utförare med god kvalitet:** Indikatorn går inte att följa upp som det var tänkt då den modell med poängsättning inte fungerade som det var tänkt. Den verksamhetsuppföljningen som genomförts visar att verksamheterna överlag har godtagbar kvalitet för att uppnå krav i avtal och lagstiftning. Inom de flesta verksamheterna bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetsuppföljning visar även att det finns utvecklingsområden. Dialog förs regelbundet med utförarna kring utvecklingsområden för att stimulera till utveckling och högre kvalitet.

**Barn som ej återaktualiseras:** Av de som avslutas är det få som återkommer inom ett år vilket ska ses som ett gott resultat även om tendensen är att fler återaktualiseras. Det är dock av vikt att barn återaktualiseras om det finns behov av stöd eller vård.

**Påverka vilken hjälp de kan få:** 75 procent av de som svarade på SKL-enkäten upplever att de fått möjlighet att påverka vilken hjälp de kan få av socialtjänsten.

Läkemedelsgenomgång: PR-vård som svarar för hälso- och sjukvården har inte kunnat rapportera hur många av deras 147 patienter som haft läkemedelsgranskning av psykiatrin och/eller primärvården detta år. Det som med säkerhet kan rapporteras är att 26 patienter genomgått en läkemedelsgenomgång vilket motsvarar 18 procent men troligen rör det sig om betydligt fler.

**Egenkontroll av hälso-och sjukvårdsdokumentation:** PR Vård har granskat samtliga journaler sedan de inledde sitt uppdrag under våren 2018.

# 4 Redovisning av särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige gav socialnämnden följande särskilda uppdrag för 2018:

# Fortsätta införande av Combine med bland annat "Mina sidor"

Under 2018 har två projekt genomförts för att förenkla och förbättra arbetsprocesserna i Combine på Barn- och familjeenheten och Omsorgsenheten. Medarbetarna upplever att de förändringar som genomförts bidragit till reella förbättringar av systemstödet. Införandet av mina sidor pågår och fler e-tjänster har införts under 2018, bl.a. ansökan om riksfärdtjänst och ansökan om att bli kontaktperson och kontaktfamilj. Under 2019 fortsätter arbetet med möjlighet att digitalt lämna in ansökan om förenklad handläggning.

Under 2019 kommer Pulsen Combine att utveckla verksamhetssystemet för att bättre kunna svara upp emot kundernas behov av att kunna följa sitt ärende och kommunicera digitalt. Lanseringen kommer att göras i början av 2020. Förbättringen kommer inte möta alla behov varför en integration mellan verksamhetssystemet och annan plattform för e-tjänster kommer att krävas för att kunna uppnå en högre service till kunder och bidra till en effektivare organisation.

### Utvärdera de nystartade verksamheterna för barn och ungdomar med psykisk ohälsa

Utvärderingen av Horisont och Bryggan visar att de som besökt mottagningarna är mycket nöjda med bemötandet och det stöd och den vägledning de fått. Majoriteten av de tillfrågade anser att kontakten med mottagningarna har lett till en positiv förändring för dem. Bryggan som är den senast startade mottagningen behöver vidareutvecklas för att anpassas till olika målgruppers behov. En nära samverkan med hälso- och sjukvården behöver vidmakthållas och utvecklas vid mottagningarna. Psykisk ohälsa bland barn och unga fortsätter att öka i landet och i Nacka. Antalet första linjenmottagningar kan behöva öka i områden med många barn och unga för att erbjuda en god tillgänglighet. Ett sådant område är Älta.

#### 5 Ekonomiskt resultat

#### Ekonomiskt underskott för socialnämnden

Det ekonomiska utfallet för socialnämnden 2018 är -735,5 miljoner kronor, vilket är 8,4 miljoner kronor sämre än budget. Det negativa resultatet beror på verksamheter riktade till barn och unga och personer med funktionsnedsättning har en negativ budgetavvikelse med -15,4 respektive -2,1 miljoner kronor.

Kommentarerna hänvisar till raderna i tabellen nedan

#### Barn och unga -15,4 miljoner kronor

Dygnsvård -16,5 miljoner kronor

I dygnsvården finns institutionsvård, jourhem, familjehem och stödboende. Kostnaderna för dygnsvården har ökat med 34 procent sedan 2017. Det är framför allt kostnader för jourhem och för familjehem som har ökat. En större komplexitet i ärendena har lett till placeringar till en högre dygnskostnad och längre placeringstider än tidigare, i synnerhet för barn placerade i jourhem.

Under 2018 har det varit cirka 12,2 årsplaceringar på institution varav 4,6 årsplaceringar enligt lagen om vård av unga, till en genomsnittlig kostnad av 1 850 tusen kronor per placering och år.

| Tkr                        | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|----------------------------|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| Institutionsvård           | -22 594     | -22 419     | -175                 | -19 602      | -18 437      |
| Jourhem                    | -14 373     | -8 053      | -6 320               | -8 431       | -6 989       |
| Familjehem                 | -19 187     | -14 795     | -4 392               | -13 499      | -13 622      |
| Övriga särskilda kostnader | -321        | -750        | 429                  | -258         | -73          |
| Stödboende                 | -8 912      | -2 838      | -6 074               | -7 042       | -2 125       |
| Total Dygnsvård            | -65 387     | -48 855     | -16 532              | -48 833      | -41 246      |

Öppenvård inklusive föreningsbidrag och familjerådgivning, +1,2 miljoner kronor

Utfallet för föreningsbidrag är I,I miljoner kronor, + I,I miljoner jämfört med budgeten.

| Tkr  | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|--|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| Strukturerad öppenvård<br>biståndsbedömda insatser                             | -20 862     | -21 345     | 483                  | -21 044      | -22 097      |
| Personligt stöd<br>- biståndsbedömda insatser                                  | -11 685     | -11 411     | -274                 | -12 784      | -11 634      |
| Förebyggande öppenvård och<br>första linjen verksamhet samt<br>föreningsbidrag | -23 325     | -24 437     | I 112                | -20 881      | -19 395      |
| Familjerådgivning inklusive analyser familjerätt                               | -3 341      | -3 190      | -151                 | -3 478       | -3 130       |
| Total öppenvård och familjerådgivning  | -59 213     | -60 383     | I 170                | -58 187      | -56 256      |

#### Vuxna + 6, I miljoner kronor

Alla verksamheter förutom skyddat boende till personer utsatta för våld i nära relationer och sociala kontrakt har en positiv budgetavvikelse. Placeringarna i skyddat boende har blivit längre på grund av att det är svårare att hitta ett alternativt boende för den placerade.

| Tkr  | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|--|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| Dygnsvård till vuxna med och utan missbruksproblematik | -23 986     | -29 271     | 5 285                | -21 532      | -22 284      |
| Öppenvård inkl.  |             |             |                      |              |              |
| föreningsbidrag  | -4 433      | -7 740      | 3 307                | -4 960       | -6 294       |
| Beroendemottagningen                                   | -4 249      | -4 249      | 0                    | -4 249       | -4 076       |
| Skyddat boende o öppna                                 |             |             |                      |              |              |
| insatser våld i nära relation                          | -6 597      | -4 746      | -1 851               | -5 138       | -1 685       |
| Sociala kontrakt                                       | -1 463      | -813        | -650                 | -66          | -11 024      |
| Insatser till vuxna                                    | -40 729     | -46 819     | 6 090                | -35 945      | -45 362      |

#### Personer med funktionsnedsättning - 2, I miljoner kronor

| Tkr                                     | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|---|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| Insatser Sol                            | -90 798     | -96 072     | 5 274                | -82 738      | -82 805      |
| Insatser LSS                            | -342 054    | -336 451    | -5 603               | -333 949     | -322 907     |
| Turbundna resor och riksfärdtjänst      | -13 590     | -11 626     | -1 964               | -11 430      | -13 590      |
| IT-satsning orosanmälan barn            | -95         | -300        | 205                  | 0            | 0            |
| Total personer med funktionsnedsättning | -446 538    | -444 449    | -2 089               | -428 117     | -419 303     |

Insatser enligt socialtjänstlagen, +5,3 miljoner kronor

Under året har ett antal personer fått beslut om stödboende som tidigare hade ett stort antal timmar boendestöd. Det är anledningen till den positiva budgetavvikelsen för hemtjänst, ledsagning, avlösning och boendestöd i tabellen nedan medan boende SoL har en negativ budgetavvikelse.

Övriga insatser med beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) i tabellen nedan har sammanlagt 4,7 miljoner lägre utfall än budget. Det avser korttidsboende och sysselsättning +2,6 miljoner kronor, bostadsanpassning +0,5 miljoner kronor och Case management +0,5 miljoner kronor (som har finansierats med statsbidrag under 2018). Resterande 1,1 miljoner kronor i budgetavvikelse för övriga SoL-insatser avser många små verksamheter.

|   | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|---|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| Hemtjänst, ledsagning, avlösning och boendestöd | -38 654     | -41 307     | 2 653                | -35 800      | -36 516      |
| Boende SOL                                      | -41 704     | -39 580     | -2 124               | -36 995      | -38 925      |
| SoL övrigt                                      | -10 440     | -15 185     | 4 745                | -9 943       | -7 364       |
| Total insatser SoL                              | -90 798     | -96 072     | 5 274                | -82 738      | -82 805      |

Färdtjänst och turbundna resor har överskridit budgeten med -2,3 miljoner kronor.

Insatser enligt lagen om särskild service (LSS) -4,0 miljoner kronor

Största avvikelsen avser personer som bor i LSS-boende, - 10,1 miljoner kronor. Antalet personer som bor i gruppbostad eller servicebostad har ökat med 11 mellan januari 2018 då det var 146 personer till i december 157 personer. Eftersom inget boende har öppnat under året så har boendena upphandlats utanför kommunen.

Kostnaderna för personlig assistans -73,2 miljoner kronor är 3,2 miljoner kronor lägre jämfört med 2017. Det beror inte på att antalet assistansberättigade eller att antalet timmar med assistans har minskat, antalet timmar fortsätter att öka. 2018 kom det 1,8 mnkr i engångsintäkter från migrationsverket som avsåg ersättning för personlig assistans 2017 och 3,8 miljoner kronor från försäkringskassan för assistans utförd under perioden 2016–2018. Försäkringskassan har lagt om sina betalnings- och faktureringsrutiner under hösten. Det har lett till att eftersläpningen har ökat till två månader och samtidigt har månadskostnaden minskat med 800 tusen kronor. Sammantaget har det påverkat prognossäkerheten och det finns också en osäkerhet om resultatet är rättvisande för assistansen.

|                         | Utfall 2018 | Budget 2018 | Budget-<br>avvikelse | Bokslut 2017 | Bokslut 2016 |
|-------------------------|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|
| LSS boende              | -163 733    | -153 632    | -10 101              | -155 412     | -148 965     |
| LSS daglig verksamhet   | -58 200     | -59 770     | I 570                | -53 720      | -58 736      |
| LSS personlig assistans | -73 188     | -72 499     | -689                 | -76 417      | -67 288      |
| LSS Hälso och sjukvård  | -4 551      | -5 843      | I 292                | -5 406       | -5 423       |
| LSS övriga insatser     | -42 382     | -44 707     | 3 895                | -42 994      | -42 496      |
| Total insatser LSS      | -342 054    | -336 451    | -4 033               | -333 949     | -322 907     |

#### Gemensamt socialtjänsten + 1,2 miljoner kronor

Den positiva budgetavvikelsen beror på försening av vissa digitaliseringsprojekt +0,5 miljoner kronor samt budgeterade medel för gemensam kvalitetsuppföljning och IT-system som istället har belastat andra verksamheter inom socialnämnden.

#### Myndighet och huvudmannaskap + 1,7 miljoner kronor

Ekonomin var inte i balans i ingången till 2018, nämnden beslutade om en åtgärdsplan i tertial 1. Det fanns fortfarande en hög personalomsättning med vakanser inom framförallt barn och familjeenheten även om den var lägre än under 2017. Inhyrd personal och gruppchef har kostat 5,1 miljoner kronor under 2018. En rad åtgärder har vidtagits som har rapporterats till nämnden under året bland annat har tre tjänster har vakanshållits. En kartläggning har också genomförts för att utreda arbetstyngden inom och mellan grupper.

Resultatet visar att en viss omfördelning av resurser kan behöva göras. Ett antal tjänster har varit möjliga att finansiera med statsbidrag.

Enheterna har haft 1,7 miljoner kronor lägre kostnader för ledning och stödprocesser än budgeterat varav cirka 0,5 miljoner avser lägre kostnader för verksamhetssystemet Combine.

#### Nämnd och nämndstöd + 0,1 miljoner kronor

Den positiva budgetavvikelsen avser Nackas andel av kostnader för FoU-Södertörn (Forskning och utveckling i samverkan med övriga södertörnskommuner).

#### Verksamhetsstatistik

Det finns fortfarande svårigheter att stödja den ekonomiska analysen med verksamhetsstatistik från verksamhetssystemet Combine. Åtgärder har vidtagits under året för att förbättra läget till 2019. I början av 2018 registrerades alla ärenden inom individ- och familjeomsorgen om för att anpassa den till ett versionsbyte och under våren gjordes en genomgång för att få ordning och reda inom ramen för kvalitetsprojektet. Statistikprojektet startade för att ta fram en Qlik Sense lösning för att enklare kunna ta fram statistik. Test av den lösningen pågår nu i början av 2019.

.

| Verksamhet, tkr                   | Ack utfall 2018    |                     |                 | Ack budget 2018 |                      | Utfall 2017 |           |          |
|-----------------------------------|--------------------|---------------------|-----------------|-----------------|----------------------|-------------|-----------|----------|
| Kostnader (-)<br>Intäkter (+)     | Utfall<br>intäkter | Utfall<br>kostnader | Utfall<br>netto | Budget<br>netto | Budget-<br>avvikelse | Intäkter    | Kostnader | Netto    |
| Barn och unga                     | 5 858              | -130 458            | -124 600        | -109 238        | -15 362              | 4 654       | -111 675  | -107 021 |
| Vuxna 21-64 år                    | 19 272             | -60 001             | -40 729         | -46 819         | 6 090                | 17 380      | -52 947   | -35 567  |
| Personer med funktionsnedsättning | 44 030             | -490 567            | -446 538        | -444 449        | -2 089               | 34 661      | -462 777  | -428 117 |
| Gemensam<br>socialtjänst          | 304                | -7 366              | -7 062          | -8 198          | I 136                | 454         | -6 751    | -6 296   |
| Myndighet och<br>huvudmannaskap   | 0                  | -113 997            | -113 997        | -115 669        | I 672                | 0           | -116 266  | -116 266 |
| Nämnd och<br>nämndstöd            |                    | -2 607              | -2 607          | -2 766          | 159                  | 0           | -2 386    | -2 386   |
| Summa                             | 69 464             | -804 995            | -735 531        | -727 139        | -8 392               | 57 149      | -752 803  | -695 654 |

# 6 Investeringar

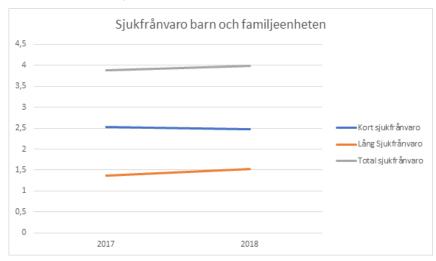
Socialnämnden har ingen investeringsbudget

# 7 Sjukfrånvaro

Under året har hälsoombuden på enheten agerat hälsofrämjande genom olika aktiviteter. En stegtävling anordnas bland annat under våren. Medarbetarenkäten visar att index för hållbart medarbetareengagemang, arbetsmiljö och hälsa har förbättrats.

Under 2019 fortsätter arbetet med fokus på att minska korttidsfrånvaron. Enhetens chefer fortsätter med att arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att bland annat förtydliga roller och ansvar. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs hälsosamtal och vid längre frånvaro sker alltid en planering för återgång i arbete.

# Barn- och familjeenheten



#### Omsorgsenheten

